

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale, seu Institutio Sacerdotum, Ex Divinis Litteris Et Veterum Patrum Disciplina

Torres, Alfonso de

Ingolstadii, 1604

X. De bono testimonio, & exemplo Sacerdotum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48973)

CAPVT X.
DE BONO TESTI-
MONIO, ET EXEMPLO
SACERDOTVM.

SVMMARIVM.

EXEMPLVM bonum per bona opera praben-
dum, vt glorificetur Deus. 1. 2. 4. 11.
Nec solum coram Deo, sed etiam coram omni-
bus. 5. 7. 9. 10. 11.

Nam curare debet Sacerdos non solum de bona consci-
entia interius, sed etiam de bona fama exterius. 20.
Exemplum enim eius bonum ab interiori bona inten-
tione ortum, plurimum conducit. 21.

Nihilque tantum valet ad aliorum pietatem commo-
uendam. 16.

Eorum enim bona conuersario est populi conditura. 12.
Et speculum aliorum eorum vita. 13. 14.

Et ideo per bonum eorum exemplum multi corrigun-
tur. 6.

Et per malum multi ad peccandum alliciuntur, et com-
mune omnibus damnum inducitur. 3. 31. 32.

Vt pote quos peccantes facile populus sequatur. 33. 34.
35.

Vt plus videantur persequi Christum, qui per malum
exemplum alios ad peccandum inducunt, quam qui
eius sanguinem fundunt. 30.

Propte-

Propterea cunctis se imitandos præbere debet. 17. 18. 19.

Et ab omni specie mala abstinere. 26.

Et prauas opiniones de se conceptas statim vellere, & non conceptas præuenire. 27. 28. 29.

Plus valet continentis hominis aspectus ad corrigendum incontinentem, quam verba. 22.

Bona enim prædicatio non minus constat exemplis, quam verbis. 24. 25.

In aduersis lucet vera virtus, quæ latebat in prosperis. 23.

Qui enim sunt in Christo fundati, sicut in monte abscondi non possunt. 14.

Sic luceat lux vestra coram hominibus: ut videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum, qui in cælis est. *Matth. 5. Luc. 11.*

Vide, ne lumen, quod in te est, tenebræ sint. *Ibidem.*

Si quis viderit eum, qui habet scientiam, in idolo recumbentem: nonne conscientia eius, cum sit infirma, ædificabitur ad manducandum idolothyta? Et peribit infirmus in tua scientia frater, propter quem Christus mortuus est? Sic autem peccantes in fratres, & percutientes conscientiam eorum infirmam, in Christum peccatis. *Quapropter, &c. 1. Cor. 8.*

Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum: sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros in multa patientia. *2. Cor. 6.*

- 5 Prouidentes bona non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. *Rom. 12. 2. Cor. 8.*
- 6 Vestra æmulatio prouocauit plurimos. *2. Cor. 9.* Videbant me iuuenes, & abscondebantur, & senes assurgentes stabant, &c. *Iob. 29.*
- 7 Sitis sine querela, & simplices filij Dei, sine reprehensione in medio nationis prauæ, & peruersæ: inter quos lucetis sicut luminaria in mundo, verbum vitæ continentes ad gloriam meam in die Christi. *Phil. 2.*
- 8 Ab omni specie mala abstinete vos. *1. Theff. 5.*
- 9 Nemo adolescentiam tuam contemnat: sed exemplum esto fidelium in verbo, in conuersione, in caritate, in fide, in castitate, &c. Vt profectus tuus manifestus sit omnibus. *1. Tim. 4.*
- 10 In omnibus præbe te ipsum exemplum bonorum operum, in doctrina, in integritate, in grauitate, verbum sanum, irreprehensibile: vt is, qui ex aduerso est, vereatur, nihil habens malum dicere de nobis. *Tit. 2.*
- 11 Conuersationem vestram inter gentes habentes bonam: vt in eo, quod detrectant de vobis tamquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos considerantes, glorificent Deum in die visitationis, &c. *1. Pet. 2.*

Sacerdotum bona conuersatio populi conditura est.

- 12 *s. Chrysoft. hom. 10. in Matth.*

Sacer-

Sacerdotum vita, speculum aliorum.

MVLTA in sæculari Principe, &c. *Vt inf. p. 3. c. 1. de* 13
leuibus peccatis, n. 34.

De eodem.

OPTANDVM est, vt hi, &c. *Vt sup. c. 1. §. de sancti-* 14
tate Sacerdotum, n. 31.

Sacerdotes in Christo fundati, velut in
monte, abscondi non possunt.

QVAMVIS ipsa ciuitas voluerit esse velata, mons 15
ipse, qui portat eam, facit eam omnibus manife-
stam: sic & Apostoli, & Sacerdotes, qui fundati
sunt in Christo, monte excelso, non possunt esse
absconditi; quod si voluerint se abscondere, Chri-
stus ipse manifestat eos, &c. *S. Chrysof. hom. 10. in*
Matth.

Nihil tam valet ad aliorum pietatē com-
mouendam, quam Sacerdotum vita, &
exemplum.

NIHIL est, quod alios magis ad pietatem, & Dei 16
cultum assidue instruat, quam eorum vita, & ex-
emplum, qui se diuino ministerio dedicarunt, &c.
Vt sup. c. 1. §. 1. de sanctitate Sacerd. n. 30.

Sacerdos cunctis se imitandum præbere
debet.

Deus lucernam, hoc est, Sacerdotem accendit, 17
atque candelabro imponit suæ lucem ferenti *Mat. 23.*
cathedræ, vt & dogmatum, & actionum ab
omni

omni caligine liberatum splendorem Ecclesie, fulgoræ instar, afferat: quo nimirum plebs viuifici fulgoris radios spectas ad eos sese dirigat, patrisq; luminum gloriam prædicet. *S. Isidorus Pelusiota l. i. epist. 32.*

De eodem.

- 18 CVM Sacerdotalis dignitas aliis videatur dignitatibus eminere, ita, quisquis ea ornatus est, cunctis se imitandum debet ostendere: vt exemplo suo nulli nocere, sed vitam potius valeat componere subditorum. *S. Gregor. l. 7. reg. epist. 117.*

De eodem.

- 19 SEMINEMVS hominibus bonum exemplum per aperta opera, seminemus Angelis gaudium per occulta suspiria. *S. Bern. serm. 30.*

Et bona conscientia interius, & exterius bona fama Sacerdotem ornari oportet.

- 20 QVAMVIS conscientiam puram apud Deum Sacerdotes habere oportet, tamen apud homines famam optimam custodire oportet. Ideo conuenit testimonium probabilium personarum conuersationis, & vitæ in conclauis suo habere: vt & Deo placeant per conuersationem bonam, & Ecclesie per optimam famam. *Concil. Toletan. 4. c. 21. c. 22. S. Bonau. l. 4. Pharetra, c. 47.*

Exem-

Exemplum exterius ab interiori bona intentione ortum plurimum conducit.

Sic sit opus nostrum in publico, quatenus intentione maneat in occulto, vt & de bono opere proximis exempla præbeamus; & tamen per intentionem, qua soli Deo placere quærimus, semper optemus secretum. *S. Gregor. hom. II. in Matth. Heb. 13.*

Continentis hominis aspectus plus valet ad corrigendum incontinentem, quam vlla cuiusuis generis verba.

Ad animum illius, qui ventris libidinibus feruiat, peruellendum, & ad frugem reuocandum meliorem, nullam cuiusuis generis orationem posse excogitari opinor, quæ tantumdem valeat, quantum vel solum continentis alicuius aspectus. *S. Basilii in reg. fus. interrog. 17.*

Virtus vera Sacerdotis, quæ absconditur in prosperis, lucet in aduersis.

CÆLVM est sancta anima Sacerdotis, habens Solem intellectum, Lunam fidem, astra virtutes, &c. Stellas dixisse virtutes non me pænitet considerantem congruentiam similitudinis: quo modo nempe Stellæ in nocte lucent, in die latent; sic vera virtus, quæ sæpe in prosperis non apparet, eminet in aduersis. *S. Bern. super Cant. serm. 27.*

Bona prædicatio constat verbis, & exemplis.

TUNC aliis vere recta prædicamus, si dicta verbis,

verbis, & exemplis monstramus. *S. Gregor. hom. 17. in c. 10. Lucae.*

De eodem.

25 TAM vita, quam doctrina clarere debet Ecclesiasticus Doctor. nam doctrina sine vita arrogantem reddit; vita sine doctrina inutilem facit. *S. Isidorus de summo bono l. 3. c. 36.*

Ab omni specie mala abstinendum.

26 INTEREST tuæ perfectionis, & malas res, & malas pariter species deuitare: in altero conscientia, in altero famæ consulis. *S. Bernardus l. 2. de consideratione. Vide inf. p. 3. c. 1. de leuibus peccatis, cap. Multa in seculari, n. 34.*

Curandum, vt statim euellantur prauæ opiniones de Sacerdotibus conceptæ.

27 TE non oportet vulgus contemnere. *Vt sup. c. 8. §. 6. de temporalium contemptu, n. 24.*

Præueniendæ malæ de nobis opiniones, ita, vt seminari non sinantur, aut natæ euellantur.

28 TANTVM certe oportet, immo vero longe maius studium adhibere, vt malas opiniones non solum dum erumpunt, diuellamus, arceamusque; sed & procul, vnde erumpere possint, prospiciamus; atque adeo causas ipsas, è quibus enascantur, longo ante tempore interimamus; non etiam dum coalescunt, & in vulgi ore versentur, ac diuulgentur, expectemus. *S. Chrysostomus de Sacerd. l. 6.*

S. BONAV.

1. Bonau. in Phar. l. 4. c. 47. opusculo de informat, nouitiorum, c. 6. partic. 1.

Suspiciones, quæ de familiaritate cum feminis oriri possunt, amputandæ.

QUOTIDIE conuersari vis cum muliere, & continens putari: esto, quod sis, maculam tamen suspicionis portas. *Idem S. Bonauentura de ratione confuendi, c. 14. ex S. Bernardo. S. August. epistola 132.*

Quanti non dederunt locum errori, dederunt autem suspicioni? *S. Ambros. de offic. l. 1. c. 20.*

Plus persequitur Christum, qui malo exemplo aliis est in ruina, quam qui eius sanguinem fudit.

Si Dominus proprium sanguinẽ dedit in pretium redemptionis animarum, non tibi videtur grauiorem ab eo sustinere persecutionem, qui suggestionem mala, exemplo pernicioso, scandali occasione auertit ab eo animas, quas redemit, quam ab illo, qui sanguinem suum fudit? *S. Bonau. in Phar. l. 3. c. 3. & 9. ex S. Bernardo.*

Sacerdotis delictum commune omnibus damnum affert.

SACERDOTALIS animi pulchritudinem vndeque splendescere oportet, vt oblectare pariter, & illuminare possit eorum animos, qui suos in illum oculos conijciunt. Nam vulgarium hominum delicta, velut in tenebris commissa, auctores suos solos perdunt: cæterum hominis illustris, ac vulgo cognitum delictum commune omnibus damnũ affert, &c.

& par-

& parua eorum peccata aliis magna videntur. Neque enim peccati magnitudine, sed peccantis potius dignitate peccatum plerique omnes metiuntur. *S. Chrysoft. de Sacerdotio l. 3.*

De eodem.

- 32 PERIT reuerentia, adimitur disciplina, si, qui culpas debuit emendare, committit. *S. Gregor. l. 7. reg. epistola 113. indictione 2.*

Facile sequitur populus Sacerdotem peccantem, vt grex pastorem.

- 33 CVM pastor per abrupta graditur, consequens est, vt grex ad præcipitium sequatur; & qui labenti innititur, necesse est, vt cum labente pariter labatur: persuadent enim sibi subditi, id eis in primis licere, quod à suis pastoribus fieri palam conspiciunt, & audentius idem perpetrant. Ex quo superiorum maior longe redditur culpa. *S. Gregor. Pastor. p. 2. c. 3.*

De eodem.

- 34 A subditis inferiora gerenda sunt, à rectoribus summa cogitanda: vt scilicet oculum, qui prouidendis gressibus præeminet, cura pulueris non obscurat. Caput namque subiectorum sunt cuncti qui præsumunt; & vt recta valeant pedes itinera capere, hæc proculdubio caput debet ex alto prouidere, ne à profectus sui itinere pedes torpeant, cum curuata rectitudine corporis caput sese ad terram declinat. *Idem S. Gregor. in eod. Pastoralis. p. 2. c. 7.*

De

De eodem.

Si Sacerdotes mores suos correxerint, spes est 35
plebem quoq; secuturam esse. *S. Isidorus Pelus. l. 3.*
epist. 326. Alia vide sup. c. 3. S. 4. de gestu, risu, &c.

CAPVT XI.

DE SOLLICITV.

DINE, VIGILANTIA,

ET

ZELO SACERDOTVM

IN PRÆDICTIS.

SUMMARIVM.

MINISTRI Ecclesie debent esse solliciti, & vi-
giles in ministeriis suis. 1. 4. 7. 8. 9.

Et compati infirmitatibus, & scandalis alio-
rum. 6.

Et ex omni parte debent esse oculi. 5. 10. 11. 12.

Et seipos caute custodire. 2. 19. 20.

Et cum magno timore præesse subditis suis. 14.

Et pro eorum salute commoda propria postponere. 17.

Quia pœnas maximas luent suæ negligentia. 15. 16.

Hæc autem eorum sollicitudo qualis esse debeat. 9.

Neq; solum de spiritualibus, sed etiã de temporalibus. 18.

Magna quippe sublimitas magnã debet habere caute-
lam. 13.

Qualis etiam debeat esse zelus eorum. 3. 21. 23.

■

Et